

บทคัดย่อ

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นภาคบริการที่มีบทบาทสำคัญมากสำหรับประเทศไทย เนื่องจากสามารถทำรายได้เข้าประเทศได้อย่างต่อเนื่อง จัดเป็นสินค้าออกสำคัญที่ทำรายได้มากที่สุดอันดับ 1 ใน 3 แต่ละปีจะมีนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวเหล่านี้จะช่วยให้เกิดการกระจายรายได้ไปสู่ชุมชนในแหล่งท่องเที่ยวเหล่านั้น ๆ

ในทางกลับกัน แต่ละปีก็จะมีนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางไปท่องเที่ยวต่างประเทศมากขึ้นเช่นกัน ซึ่งทำให้ประเทศไทยสูญเสียเงินตราต่างประเทศเป็นจำนวนมาก ประกอบกับการประกาศใช้อัตราแลกเปลี่ยนลอยตัว ทำให้ค่าเงินบาทอ่อนตัวลงอย่างมาก การเดินทางไปท่องเที่ยวต่างประเทศจะเสียค่าใช้จ่ายสูงขึ้น ช่วงเวลานี้เหมาะสำหรับการรณรงค์ให้คนไทยหันมาท่องเที่ยวในประเทศ เพื่อช่วยลดการสูญเสียเงินตราต่างประเทศ และที่สำคัญการใช้จ่ายภายในประเทศจะช่วยให้มีเงินหมุนเวียนและกระตุ้นภาวะเศรษฐกิจได้อีกทางหนึ่ง

ในครั้งนี้อาจสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับเรื่องการท่องเที่ยว เพื่อหวังว่าจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการนำไปใช้เป็นแนวทางในการวางนโยบายหรือแผนการตลาดเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมกรรมการท่องเที่ยวในประเทศของนักท่องเที่ยว และศึกษาหาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการท่องเที่ยวในประเทศของนักท่องเที่ยว มีขอบเขตของการศึกษาเพียงแค่นักท่องเที่ยวจากจังหวัดกรุงเทพมหานครเท่านั้น ทำการศึกษาโดยวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ จากตาราง Cross-tab และสร้างสมการถดถอยพหุเชิงเส้น (Multiple Linear Regression) แล้ววิเคราะห์ข้อมูลจากสมการด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Square Method)

ผลการศึกษาเราพบว่า พฤติกรรมการท่องเที่ยวส่วนใหญ่ของนักท่องเที่ยวจากจังหวัดกรุงเทพมหานครไม่ค่อยแตกต่างกันมากนัก จากตาราง Cross-tab ไม่พบความสัมพันธ์ที่ชัดเจนระหว่างจำนวนวันพักกับตัวแปรอื่น อาจเนื่องมาจากนักท่องเที่ยวมีจำนวนวันพัก 3-4 วันเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งนักท่องเที่ยวจากจังหวัดกรุงเทพมหานครอาจมีข้อจำกัดในเรื่องของเวลาและวันหยุด ทำให้เดินทางไปท่องเที่ยวสถานที่ใกล้ ๆ ในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์หรือวันหยุดต่อเนื่อง ยกเว้นนักท่องเที่ยวที่เป็นนักศึกษาที่สามารถใช้เวลาในการท่องเที่ยวต่อครั้งได้นานกว่านักท่องเที่ยวอาชีพอื่น แต่สำหรับค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวัน พบว่ามีความสัมพันธ์กับปัจจัยบางตัว เช่น เพศ, รูปแบบในการเดินทาง และรายได้ต่อเดือน

สำหรับการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุเชิงเส้น ที่ใช้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการท่องเที่ยวในประเทศในแง่ของจำนวนวันพักและค่าใช้จ่ายเฉลี่ยนั้นพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อจำนวนวันพักอย่างมีนัยสำคัญมีเพียงปัจจัยเดียว คือ อาชีพนักศึกษาที่มีอิทธิพลต่อจำนวนวันพักในทิศทางบวก อาจเนื่องมาจากข้อจำกัดในเรื่องวันหยุดดังกล่าวแล้ว ทำให้ปัจจัยอื่น ๆ ไม่มีอิทธิพลต่อจำนวนวันพัก ส่วนปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันอย่างมีนัยสำคัญพบว่า รายได้ต่อเดือนมีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันในทิศทางบวก ส่วนรูปแบบในการเดินทางไปเองและเพศชายมีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันในทิศทางลบ

เนื่องจากข้อจำกัดของข้อมูลที่เราได้สอบถามกลุ่มตัวอย่างเฉพาะคนกรุงเทพมหานครเท่านั้น ทำให้ข้อมูลมีการกระจายตัวไม่ดีพอ ทำให้การวิเคราะห์ข้อมูลได้ผลไม่ดีเท่าที่ควร ซึ่งได้หาทางแก้ปัญหาลองใช้วิธีการต่าง ๆ เพื่อขจัดปัญหาที่คิดว่าน่าจะเกิดขึ้นแล้ว จนได้บทสรุปตามที่กล่าวข้างต้น

บทสรุปจากการศึกษาในครั้งนี้ทำให้ทราบว่า ปัจจัยเรื่องเวลาหรือวันหยุดเป็นข้อจำกัดสำคัญที่ทำให้นักท่องเที่ยวจากจังหวัดกรุงเทพมหานครมีจำนวนวันพักเป็นเช่นนั้น และได้ส่งผลต่อเนื่องไปถึงค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวด้วย การรณรงค์เพิ่มการใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อครั้งน่าจะทำได้ง่ายกว่า เนื่องจากพบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว ซึ่งสามารถนำผลที่ได้นี้ไปศึกษาเพิ่มเติมเพื่อหาแนวทางในการเพิ่มการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวต่อไป